

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
THÀNH PHỐ BUÔN MA THUẬT
TỈNH ĐẮK LẮK**
Số: **05/2023/QĐST-DS**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**
Buôn Ma Thuột, ngày 08 tháng 02 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ BUÔN MA THUẬT, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Trần Duy Đức

Thư ký phiên họp: Bà Văn Thị Nguyễn Hiền - Thư ký Tòa án

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột tham gia phiên họp: Ông Y Lương Byă - Kiểm sát viên.

Ngày 08 tháng 02 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 01/2023/TLST-VDS ngày 16 tháng 01 năm 2023 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 05/2023/QĐST-DS ngày 30 tháng 01 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Phan Văn B, sinh năm: 1962; nơi cư trú: Đường H, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk, có mặt.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Bà Phan Thị Nhị L, sinh năm: 1993; nơi cư trú: Đường H, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk, vắng mặt.

2. Bà Nguyễn Thị L1, sinh năm: 1962; nơi cư trú: Đường H, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk, có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

1. Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và tại bản tự khai – Ông Phan Văn B trình bày:

Ông Phan Văn B là bố đẻ của bà Phan Thị Nhị L, sinh ngày 10/3/1993. Bà L chẳng may mắc chứng bệnh tâm thần từ nhỏ, gia đình đã đưa đi chữa trị ở nhiều nơi nhưng không khỏi, bệnh tình ngày càng nặng thêm, không kiểm soát được mọi hành vi trong cuộc sống. Bà L không có khả năng làm việc nuôi sống bản thân, không thể tự phục vụ bản thân, sinh hoạt cá nhân hàng ngày cần sự trợ

giúp của gia đình. Hàng tháng bà L đều được nhận tiền trợ cấp xã hội của Phòng lao động, thương binh và xã hội thành phố Buôn Ma Thuột.

Vì vậy ông B đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột tuyên bố con bà Phan Thị Nhị L, sinh ngày 10/3/1993 là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Quá trình giải quyết – Bà Nguyễn Thị L1 trình bày:

Bà Nguyễn Thị L1 là mẹ đẻ của bà Phan Thị Nhị L, sinh ngày 10/3/1993. Chồng của bà L1 là ông Phan Văn B có thời gian đi bộ đội nên không may nhiễm chất độc da cam vì vậy khi sinh bà L chẳng may mắc chứng bệnh tâm thần từ nhỏ, gia đình đã đưa đi chữa trị ở nhiều nơi nhưng không khỏi, bệnh tình ngày càng nặng thêm, không kiểm soát được mọi hành vi trong cuộc sống. Bà L không có khả năng làm việc nuôi sống bản thân, không thể tự phục vụ bản thân, sinh hoạt cá nhân hàng ngày cần sự trợ giúp của gia đình. Hàng tháng bà L đều được nhận tiền trợ cấp xã hội của Phòng lao động, thương binh và xã hội thành phố Buôn Ma Thuột.

Nay ông Phan Văn B có đơn đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột tuyên bố con là Phan Thị Nhị L, sinh ngày 10/3/1993 là người mất năng lực hành vi dân sự thì bà L1 đồng ý, đề nghị Tòa án giải quyết tuyên bố bà Phan Thị Nhị L là người mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định ông Phan Văn B là người đại diện hợp pháp của bà L.

3. Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột:

Theo hồ sơ việc dân sự thể hiện: Ông Phan Văn B là bố ruột của bà Phan Thị Nhị L. Từ khi sinh ra bà L bị khuyết tật bẩm sinh từ bé, không khả năng giao tiếp, không nhận thức được, không có khả năng đi lại, mọi sinh hoạt hằng ngày phải phụ thuộc vào gia đình. Hiện nay bà L đang hưởng chế độ trợ cấp hàng tháng dành cho người khuyết tật nặng.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 07/KLGD ngày 18 tháng 01 năm 2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết luận bà Phan Thị Nhị L, sinh năm: 1993 bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng + đái tháo đường không phụ thuộc Insulin (F72+E11-ICD10); mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi. Như vậy việc ông Phan Văn B yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố bà Phan Thị Nhị L là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ và đúng quy định. Vì vậy, căn cứ vào khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột chấp nhận của người yêu cầu: Tuyên bố bà Phan Thị Nhị L, sinh năm 1993 là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết: Đây là vụ việc “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột theo quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng Dân sự.

[2] Xét yêu cầu của ông Phan Văn B yêu cầu tuyên bố bà Phan Thị Nhị L mất năng lực hành vi dân sự; Ngày 18 tháng 01 năm 2023, Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 02/2023/QĐ-TCGD trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên để giám định sức khỏe, bệnh tật, năng lực hành vi dân sự của bà Phan Thị Nhị L.

Tại bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 07/KLGD ngày 18 tháng 01 năm 2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết luận đối với bà Phan Thị Nhị L, sinh năm: 1993:

- Về y học bà Phan Thị Nhị L bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng + Đái tháo đường không phụ thuộc Insulin (F72+E11-ICD10).

- Về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Hiện tại bà Phan Thị Nhị L mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Do đó ông Phan Văn B là bố đẻ của bà Phan Thị Nhị L có đơn yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố bà Phan Thị Nhị L mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự nên cần chấp nhận.

[3] Về chi phí giám định pháp y tâm thần: Người yêu cầu ông Phan Văn B phải chịu chi phí giám định pháp y tâm thần. (Ông Phan Văn B đã nộp tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên và chi phí xong)

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu ông Phan Văn B phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật. Tuy nhiên ông Phan Văn B là người cao tuổi và có đơn xin miễn nộp tiền tạm ứng lệ phí, lệ phí nên ông Phan Văn B được miễn tiền lệ phí theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; khoản 2 Điều 39; Điều 372; Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự;

Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 và khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

- Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của ông Phan Văn B.

Tuyên bố: Bà Phan Thị Nhị L, sinh năm: 1993; địa chỉ: Đường H, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk; là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Về chi phí giám định pháp y tâm thần: Người yêu cầu ông Phan Văn B phải chịu tiền giám định pháp y tâm thần. (Ghi nhận việc người yêu cầu đã nộp tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên và chi phí xong)

- Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Phan Văn B được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự.

- Người yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo; Viện kiểm sát nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND TP.BMT;
- Chi cục THADS TP.B;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Trần Duy Đức